

KÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ES A MEGYEI NEPTANÁCS LAPJA

XXVI. évfolyam, 7928. szám Csütörtök, 1970. szeptember 17. 4 oldal, 30 bani

Gyártási kampány — 1970

Az első éjszaka a Cukorgyárban

Hosszú várakozás után, egy hónapi késéssel a szeptember 15-ől 16-ra virradó éjjel megkezdődött az 1970. évi cukorgyártási kampány.

Igen, hosszú volt ez a kényes várakozás számunkra, de a cukorrépa-termelők számára is — mondotta Stanciu Ioan mérnök, az aradi Cukorgyár termelési osztályának főnöke, akivel a hatalmas diffúziós teremben találkoztam a gyártási kampány első éjszakáján. — A mostoha időjárás miatt ugyanis a répa cukortartalma alacsony volt, ezért kellett elhalasztani a betakarítást és természetesen a gyártást is. Ez pedig — a kazánokban, haladt át a csővezetékben — a termelők számára azt jelenti, hogy késve szabadulnak fel a földterületek...

megértettem, hogy sajnos, ezen az éjszakán — noha megvalloim, ezt reméltem — nem lesz részem abban az élményben, hogy megkóstoljam az idei első cukrot...

Vizsgáljuk az új rakodót is

A gépeket, gépi berendezéseket a remont idején tüzetesen átvizsgálják, megjavítják. Más kérdés, hogy úgy tűnik: kevés a munkanő. Ez is — ha csak részben — de a kampány kiteljesítésével magyarázható. Az idénymunkások egy része ugyanis faluról jön. De most már bőven találnak munkát a mezőgazdaságban is.

Fackelmann Lajos mérnökkel, a „C” váltás vezetőjével szerettem volna arról beszélgetni, hogy miként oldják meg a munkaerő-hiány problémát. De ezen az éjszakán erre nem volt idő. Eppen csak hogy kezdetét vett a mérnök már futott is tovább. Az új gyári rakodónál találkoztunk ismét. Mert ezen az éjszakán vizsgálózt az új rakodót is, melyre igen büszkék a gyár vezetői és szakemberei. Hogyne, hiszen a 960 000 lejes költséggel létesített kisgépesítés (noha az a szó, hogy „kicsi” sehogyan sem illik ide) saját erőből készült. Hogy miért nem „kicsi” ez a kisgépesítés? Azt hiszem, válaszként elegendő egyetlen adat: a gyűjtőmedence befogadó képessége 5000 tonna. Egy-két napi bejáratás után itt is teljes ütemmel dolgoznak majd. Ez azt jelenti, hogy az eddigi 55 ember helyett, mindössze 25-en foglalkozkodnak majd a répa kirakásával, könnyebb, biztonságosabb körülmények között.

A 100 méter hosszú és mintegy 30 méter széles betonkötényben legfeljebb elvész az eddigi beérkezett 1200 tonnányi cukorrépa. Itt a tárolónál zajlik le a „legforróbb” pillanat. A gyárban már minden és mindenki a helyén van, amikor éjjel 2 óra 10 perckor ráirányítják a vizágyuk csőveit a cukorrépa — ezt Fackelmann Lajos mérnök személyesen végzi — s az első nyersanyag mennyiség a földalatti csatornákon, a víz nyomására elindul a gyárba, a gépi berendezések felé...

Másnap reggel

telefonon érdeklődtem a gyárban, hogy miként is sikerült a „forró próba”. Wolf József végzés, a laboratórium vezetője mondotta, hogy egyes kisebb, csak a teljes üzemelés során észlelhető hibák kijavítása után a déli órákban valóban „teljes gőzzel” indul az új cukorgyártási kampány.

SZABÓ JÁNOS

Az aradi magvizsgáló laboratóriumban Dragan Elena és Socaci Cornelia a vetőmagvak biológiai értékének pontos megállapításához szükséges különböző méréseket végzi.

Lapunk tartalmából

A munkásosztály hőse

II. oldal

Gazdasági kérdések

III. oldal

Legújabb sport

Feijenoord—UTA 1:1 (1:1)

IV. oldal

Az őszi napsugár megtörlik az öreg iskola ablakain... Az új diákok kíváncsián gyülekeznek a nagyudvaron. A városnézés már hagyományos év eleji elfoglaltság.

Az érdeklődést még fokozta a multikori, a városról szóló tévéfilm. Mindenki látni akarja a „valóságban” is a képernyőn látottakat. Milyen kedves is ez a csicsérgő gyermekesereg. A hagyományos uton, a Florián kápolnától indulunk. Sokan ismerik és tudják, hogy Horváth Imrénnek a tévében szavalt Aradi elgátlást. Ez erről a városrészről szól. (Az Utunk Ekvonívóban irt ifjúkori aradi éveiről a költő.) Milyen hasznos volna, ha antológiát állítanának össze az Aradról szóló versekből, írásokból, regényrészletekből. Dimitrie Tichindeal 1812-ben írt lelkes versével kezdődhetne. És helyet kaphatna benne Nagy Ignác érekes aradi városképe, 1836-ból. Ugyanugy, mint Ion Bărbăncă — a Ludas Ma-

tyi román feldolgozójának — aradi utasára. A diákok nagy érdeklődéssel hallgatják, hogy szavazgathatnak, hogy az akkori elemista tankönyv, a Hármas Kis tükör, „sárosnak, elhanyagolt”-nak verselte meg Aradot. (A földrajzot is versikékben tanították...)

Az utcai viágításról is szó kerül menetközben. Meglepetten halljuk, hogy a névtelen krónika följegyezte 1833-ban az első olajlámpák kiállítását. Allig egy tucat volt, de „mennyei fényességét árasztott” a krónika szerint...

Az úrhajózás korának magas fizikát és komoly matematikát tanuló diákját is érdekli, hogy mi volt ott régen, ahol most a toronydaru serénykedik. Érdeklődik, hogy a régi, patríarchális házak lakói hogyan éltek, gondolkodtak, cselekedtek. (Kár, hogy a múzeum ab-bahagyta a régi házak lefényképezését. A városképek napjaink gyorsuló fejlődése követke-

tében évről-évre változik. De az eljövendő kutatókat érdeklí majd, hogy mi is volt itt vagy ott). A tévé aradi sétája újra és újra szóba kerül. Spectatorról érdeklődnek. A neves, haladó szellemű publicista egyik sze-

zetes épületeket ismertet.

Az Eminescu évforduló is nyomot hagyott az ifjak tudatában. Nagy érdeklődéssel hallják, hogy mennyi szál fűzte városunkhoz a nagy költőt. A vezető nem győző a séta-felvételekről? És ha egyszer kiállítást rendeznek a legszebb aradi képekből?

Napjainkat szellemesen, a régészet aranykorának is nevezik. Van is érdeklődés a szép tudomány iránt. (Egy szöszke kislány azt kérdezi: mi kell ahhoz, hogy valaki archeológus lehessen...)

A régi diáklétel, a színesek könnyes-mosolygó élete, álarcosbálak (vagy ahogy a régi aradiak mondták „bohócbálak”), a János-uszítás, mind-mind sorra kerülnek.

A tévé kamerája hosszasan elidőzött Tóth Árpád, a költő szülőházánál. (Arad című verséből szavaltak is.) Az ifjú aradiak érdeklődik a költő életéről. Csapafül mindenik, amikor hallja, hogy a szülőházat, CSAK 1931-ben „fedezte fel” Kovács József kolozsvári író, aki városunkban hirlapíróskodott. Addig t. i. senki nem érdeklődött, hogy a költő modern magyar líra eme nagysága. De Kovács szép cikkét, mivel

rengeteg kérdésre válaszolt. Hogy kezdődött, meg a mult században az aszfaltozás, mióta van vízvezeték, mikor volt az első labdarúgó mérkőzés és sok-sok kedvesen naiv kérdés is elhangzik egy-egy ilyen sétán.

Nicolae Ceaușescu elvtárs találkozott a felsőfokú gazdasági oktatás kádereivel és más közgazdászokkal

Nicolae Ceaușescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára szeptember 15-én az RKP KB székházában tartott munkatáncsoporttal találkozott a felsőfokú gazdasági oktatás tanúgyi és vezető kádereivel, kutatóintézetek, minisztériumok és nagyvállalatok közgazdászaival.

Részt vettek Manea Mănescu, Leonte Răutu elvtársak, valamint Mircea Malița oktatásügyi miniszter.

Ez alkalommal a Román Kommunista Párt X. kongresszusa irányelveinek fénnyében elemezték a felsőfokú gazdasági oktatás tökéletesítésére vonatkozó javaslatokat.

A részvevők válaszoltak a hazai gazdasági oktatás fejlesztésében, a szakember-képzésben az utóbbi években elért eredményeket, valamint a nemzetgazdaság jelenlegi fejlődési szakaszában a közgazdászok háruló egyre fontosabb feladatait. A felszólalók ugyanakkor feltárták a gazdasági oktatás menetében észlelhető fogyatékoságokat, s javaslatokat tettek az oktatás további tökéletesítésére. Hangsúlyozták annak szükségességét, hogy a diákok felkészítését jobban összekapcsolják a gyakorlattal, s nagyobb súlyt helyezzenek a termelés és a munka ir-

nyításának, megszervezésének tudományára és technikájára, a gazdasági számításra, a gazdasági elemzésre és prognózisra, a piacgazdaságra. Ugyanakkor javaslatok hangzottak el a szakismeretek felfrissítésére és gyarapítására a közgazdászok továbbképzése révén, valamint a gazdasági oktatásban működő tantestületi tagok munkájának tökéletesítésére.

A tanácskozási munkálatainak befejezését követően Nicolae Ceaușescu elvtárs, s hangsúlyozta a tanúgyi káderek fokozott szerepét a leendő közgazdászok kiképzésében, utasításokat és utmutatásokat adott a gazdasági szakemberek egész kiképzési folyamatára magasabb fokra emelés érdekében. A párt főtitkára hangsúlyozta annak szükségességét, hogy magas szaktudású kádereket képezzenek ki, akik optimális megoldást tudnak találni a termelésben, az ország egész gazdasági életében felvetődő bonyolult problémákra, akik le tudják küzdeni mindazt, ami gátolja az előremenetelt, akik

következős hajtóerőit minden területen az újak, a gazdasági hatékonyság növelésének, akik gondot fordítanak az összes tartalékok feltárására és jól megszervezik vállalkaik, termelőegységeik tevékenységét. Ugyanínt kiemelte a gazdasági oktatás tanúgyi kádereire és más közgazdászokra háruló nemzetgazdaságunk fejlesztési problémáinak tudományos elemzésében, a gazdasági tudományos kutatások további fejlesztésében, a román társadalmi haladás egyre növekvő követelményeinek megfele-

Nicolae Ceaușescu elvtárs kifejezte azt a meggyőződését, hogy a továbbiakban a tanácskozási alapján elfogadandó intézkedések előmozdítják majd a gazdasági oktatás tökéletesítését, valamint azt, hogy a közgazdászok fokozottabb szerepet töltsenek be és hozzájáruljanak hazánkban a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom építésében felmerülő problémák megoldásához.

ÚJ LÉTESÍTMÉNYEK MEGYÉNKBEN

■ Craiva községben új nyolc tantermes iskolát adtak át rendeltetésének. Az új létesítmény felépítése 564 000 lejbe került.

■ Sebesen szintén új iskola átadására került sor a közelmúltban. A husz tantermes iskola felhúzásával megteremtették a feltételeket ah-

hoz, hogy a tanítást csak délelőtti tartásuk.

■ A Făceni Kombinathoz tartozó borszegi fűrészfűrőgyár telepén idén nyolclakásos épületet adnak át az itt dolgozóknak.

■ A berzovai fakitermelők számára is két lakásos épületet húznak fel. A 77 000 lej értékű munkát elvégzésére még idén sor kerül.

Gyümölcsöző, alkotó jellegű megbeszélések

Az Arad megyei pedagógusok tanácskozása

A pedagógusok tanácskozása, mely immár hagyománnyá vált oktatásügyünk gyakorlatában és amelyre a napokban került az Aradon és a megyében, jelentős eseménye volt oktatásunknak. Tanítók, tanárok és övönök adtak találkozót, hogy megvitassák a romániai oktatás jelenlegi problémáit érintő kérdések közül a következőket: Az általános műveltséget nyújtó oktatás szerepe az erkölcsi-hazafias nevelésben és a tanuló ifjúság munkára való felkészítésében, valamint az iskolai és szakmai orientáció az általános műveltséget nyújtó oktatásban.

A tanácskozási olyan körülmények között került sor, amikor az egész országban hatalmas erőfeszítések folynak az ötéves terv utolsó éve előirányzatainak sikeres valóra váltása és a következő öt-

éves tervre való áttérés érdekében, amikor a hazánkban folyó alkotó tevékenység újabb és újabb jelentős sikereiben konkrétizálódik a gazdaság, a tudomány és a kultúra terén. A tanácskozási az volt a célja, hogy hozzájáruljon az oktatási-nevelési folyamat minőségének emeléséhez, hogy az oktatás egyre nagyobb mértékben elégítse ki az ország gazdasági és társadalmi fejlődése által létrejött követelményeket.

Lelkes odaadással

Az általános műveltséget nyújtó oktatás szerepe az erkölcsi-hazafias nevelésben és az ifjúság munkára való nevelésében című általános beszámolóval valamennyi tanácskozási központban felolvasták. A felszólalások objektív módon tükrözték a megye és a municípium iskoláiban folyó tevékenység pozitív és negatív oldalait. Nicolae Ceaușescu elvtárs a párt X. kongresszusán rámutatott a társadalmi jellemző nevelés alapvető objektívumaira: „Felfogásunk szerint a szocialista nevelés, a szocialista tudat magában foglalja egyrészt az alapos ismereteket mindannyak, ami a jelenkori kultúra, tudomány és technika világában értékes, a szakma tökéletes ismeretét, másrészt pedig társadalmunk a világról és a társadalomról vallott filozófiai nézetek — a dialektikus és történelmi materializmus — elsajátítását, a fejlett állampolgári magatartás kialakítását.”

Ezekből az objektívumokból kiindulva a tanácskozási során rámutattak azokra a főbb irányvonalakra, amelyekre követni kell az oktatási-nevelési munkában annak érdekében, hogy ez mindinkább megfelelően szerepeljen.

HÍRADÓ

Egy hónap alatt 30 millió kilowattóra

Egy hónapja, hogy a vaskapui erőmű első áramfejlesztőjét bekapcsolták az országos energetikai rendszerbe. A turbina, a generátor, az erőátviteli transzformátor, a segédberendezések, valamint a Gura Văii-i és Tr. Severin-i 220 kilovoltos transzformátorállomás kifogástalanul működik: a hidrogéreggát eddig 30 000 000 kilowattóra villamos energiát állított elő.

Időközben folyik a munka a többi objektumon. A még az idén üzembe helyező második áramfejlesztő főtevékenységét beszállították, üzempróbaikat megkezdtek, a következő áramfejlesztő rotorját most emelik be a helyére. Az első hazai gyártmányú hidrogéreggát alkatrészeit is szerelik. Egyidejűleg fellendült a munkák a bukógát építésénél. Statisztikai adatok szerint az előirányzott betonmennyiség több mint háromnegyede a helyére került.

Bábszínház-hét

Szeptember 17 és 23 között a konstancai Bábszínházban tartják meg a második Bábszínház-hetét, amelyen részt vesznek a következő városok bábszínházai: Arad, Bákó, Brăila, Kolozsvár, Konstanca, Craiova, Nagyvárad, Galac, Iași, Marosvásárhely, Ploiești, valamint a bukaresti Tándarica Bábszínház, összesen 15 előadással.

A hét programjában szimpozium is szerepel „Modern és modernizmus a bábszínházban” címmel, művészek, dramaturgok, kritikusok stb. részvételével. Ugyanakkor egy diszlettervezési kiállítást is rendeznek. Az utolsó napokon a bábszínházak tagjaival szeminariumot tartanak.

(Folytatás a II. oldalán)

GAZDASÁGI KÉRDÉSEK

A majlátiak évtizedekig foglalkoztak dohánytermesztéssel. Így megismerkedhettek a palánta előnevelés módszerével. Am a közös gazdaságban az egyoldalú növénytermesztés nem biztosított a követelményeknek megfelelő jóvédelmet. Ezért pár évvel ezelőtt zöldség, különösen kora paradicsom termesztéssel próbálkoztak. A régi „dohányosok” csakhamar elsajátították a zöldségtermesztés agrotechnikáját, s igyekeztek bevezetni a konyhakerti zöldség előnevelését a szabadföldi termesztés mellett.

Előreláthatólag tehát mintegy 75-77 vagon zöldséggel maradnak el tervüktől. Igaz, hogy kedvezően volt az időjárás, s a majláti határt jégverés is érte. A hűvös, ködös éjszakák a hagyma és paradicsom ragyas megbetegedését okozták, nőt a permetezőgépek szüntelenül dolgoztak.

A HATÁRBAN — NEM AZ IRODÁKBAN

anyagfolyás növényházban is kiérlelték a kora paradicsom termesztését. A gazdasági sikerek, a terméshozamok évről-évre jobbak voltak. Így az ezelőtti pár évvel épült egy hektáros szőlőt az elmúlt esztendőben tíz hektárra bővítették. Manapság a majláti termelőszövetkezetben összesen 150 hektáron termesztnek különböző zöldséget, konyhakerti növényeket.

Mezőgazdasági Termelőszövetkezetek Országos Szövetsége Tanácsának múlt év decemberi plenáris ülésén hozott határozat értelmében, Majláton is a zöldségtermesztő brigádokat kell alakítani. Ez helyes. Viszont a baj az, hogy a farm tevékenységét nem a területi elhatárolás és stabilitás, a termelőszövetkezetek biztosításának és állandóságának elve alapján szervezték meg.

A jó hírnévnek örvendő termelőszövetkezet tagjai minden esztendőben merész célkitűzések megvalósítására kötelezték magukat. A bőséges zöldségtermelés eléréséhez, mint tudjuk, víz szükséges. A szőlők esetében az öntözés kutakból biztosították, s az eredmények nagyon jók voltak. Ez annyira fellelkesítette a tagságot, hogy az öntözéses művelést a szabadföldi termesztésre is ki akarták terjesztetni. Mivel a gazdaság határát nem szeli át folyóvíz, csupán egy ereske, ennek vizét igyekeztek felhasználni. Az elgondolást tettek követték. Tavaly egy völgyzárógátat építettek. Ma már a felgyülemlett vízmennyiség 150 ezer négyzetméter felületű mesterséges tavat képez, melynek mélysége nehé a 6 métert is meghaladja, így elégséges kihasználás idején is a konyhakerti növények s zöldségek vízigényét.

Szomoródi Pál, a farm helyettes vezetője erről így nyilatkozott: — Nem saját gazdaja az ember csak névlegesen. S az ilyen szőlő farm előnye a multibeli szervezési formához viszonyítva szinte semmi. Most is úgy dolgozunk, mint ez előtt a vegyes brigádokban. A mezőgazdasági brigádok tagjai ma is bedolgoznak a farmnak, s a farm negy csoportjában lévő 174 személy pedig a kinti 35 hektár korrúráp, 100 hektár kukoricát, s 3 hektárnyi dohányt gondoz.

Tehát a felelősség megosztott, s a tagok érdeklődése csökkent. Ez oda vezetett, hogy nem tudták idejében végezni minden zöldségnél a növényápolási munkákat, és így ezek eléggé felgátlottak. Szédes alkalmával a brigádok részéről nincs sem a kellő ellenőrzés. Ugyanis a hagyma betakarítása után még a földterületről „bengészesszel” a fenaklák s helybeliek kilókat szednek össze.

A majlátiak szorgalmas emberek. Nem mindig rajtuk mulik, hogy célkitűzéseiket megvalósítsák. Ezért hat a vezető tanácsnak nagyobb körültekintéssel és több felelősséggel kell megszervezni, ellenőrizni a farmok tevékenységét. Nem palástoljuk a főmérnök tevékenységében mutatkozó hiányosságokat sem. A farm jóvédelmezéséért, a munkások minőségéért a szakembereket is felelősség terheli. A főmérnök meg nem ismeri kellőképpen a terepet, napokat tölt az irozzal mellett. Kimutatást kimutatás után készít. Márpedig az ilyen munkatárs nem a hektárhozám növelését, hanem a kilós doszték elkészítését segíti elő. Tanácsot nem szükséges adni a majláti vezetőknek, szakembereknek. Tudják, hogyan kell dolgozni. Csak éppen az szükséges, hogy mind a vezetők, mind pedig a szakemberek egyaránt a határban, nem az irodákban, s ugyanakkor több felelősséggel tevékenykedjenek.

SZABÓ GYULA

A FEJLŐDÉS NAGYSZERŰ TÁVLATAI A VÖRÖS TRIKÓ GYÁRBAN

A Textilipari Kombinat gyár-egységében, a Vörös Trikóban is sor került az ötéves terv megvitatására a dolgozók küldöttségével. Az igazgató bizottság által előterjesztett tájékoztatóból kitűnt, hogy a következő ötéves tervben nagyszerű fejlődési távlatok állnak a köztársasági vállalat előtt. Ez nemcsak abban nyilvánul meg, hogy az említett időszakra sokkal átlagot meghaladó lesznek a tervfeladatok, hanem abban is: bővítik, korszerűsítik a gyárat, új gépi berendezéseket szerelnek fel, több dolgozó számára nyújtanak munkalehetőséget stb.

Mielőtt rátérnénk az 1971-1975 közötti időszakra vonatkozó tervfeladatok ismertetésére, el kell mondanunk, hogy a sikeres munkakezdet nagymértékben függ az ideji tervfeladatok teljesítésétől. Ha a Vörös Trikó gyárának minden gazdasági mutatójánál megvalósítják az 1970-es évi tervet, akkor kétségtelen, hogy ez biztos alapot képez a jó indulásnak. Egy másik igen fontos probléma, amely szintén nagymértékben befolyásolja az eredményes indulást, a műszaki-szervezési intézkedések meliorációja a vállalat igazgató bizottságát a dolgozók küldöttségét. Mert, amint Raica

Marius, a körkötő üzemosztály segédmestere, Filimon Ioan, a kötsző részleg vezetője, Heisler Erzsébet, a konfekció üzemosztály technikus és a többi felszólaló mondotta, lelkesebben, küzdeni akarásban nincs hiány a dolgozók részéről. De ez alkalommal tolmácsolják a dolgozók ama kérését is, hogy a vállalat vezetősége ütemesen biztosítsa számukra a szükséges és jó minőségű nyersanyagot, a cserealkatrészeket, elsősorban is a varrótűt stb.

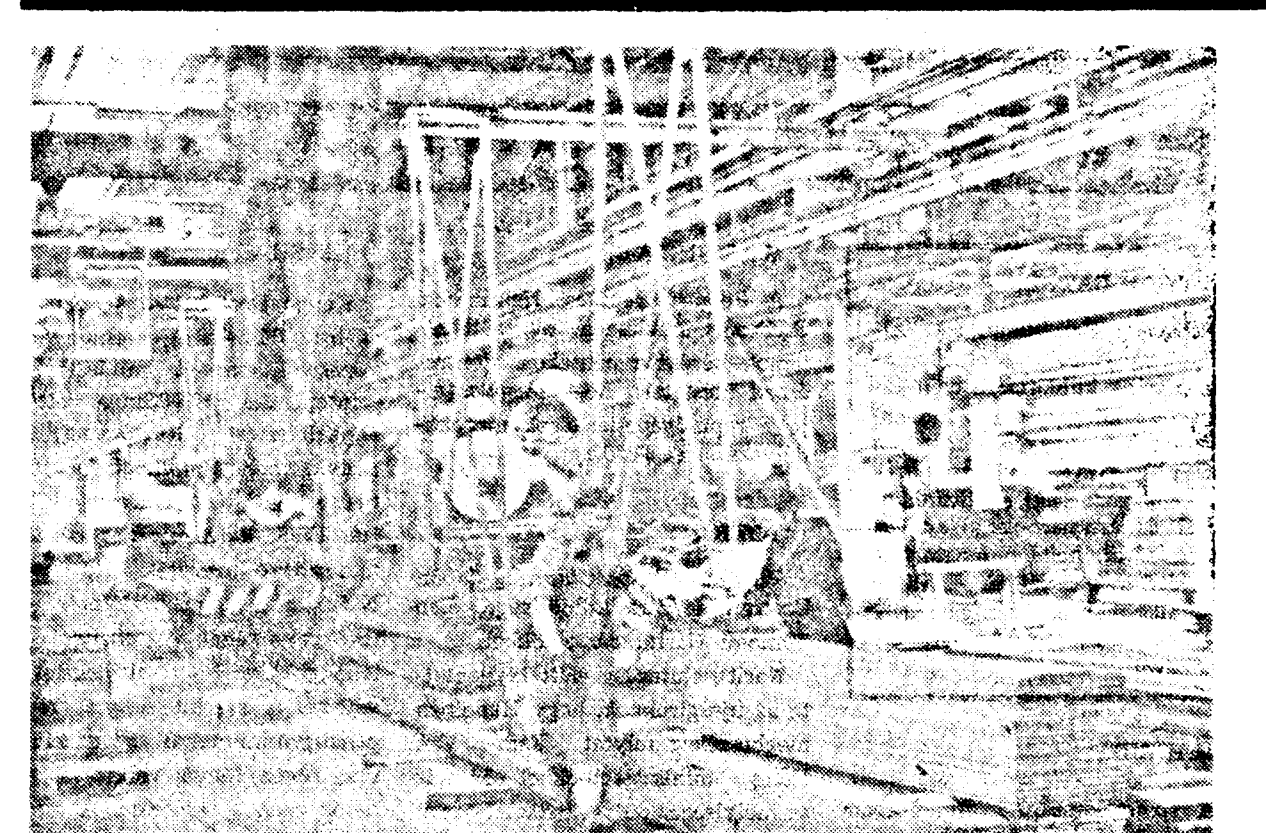
Az új ötéves terv megvitatása alkalmával az igazgató bizottság részletesen tájékoztatta a dolgozók küldöttségét a hozandó intézkedésekről, az évek folyamán eszközrendezésről, a beruházásokról, a munkások számbeli növekedéséről. Így például a jelenlegi 2283 összlétszámhoz viszonyítva 1971-ben az alkalmazottak száma 2860-ra, míg 1972-ben 3467-re növekszik. A

Az ötéves terv megvitatása a vállalatokban

milyen nagyszerűek ezek a fejlődési távlatok, azt az 1975-ös esztendő tervfeladatai bizonyítják a legjobban. Az ötéves terv utolsó esztendőjében ugyanis csaknem megduplázodnak a tervfeladatok az alapesztendőhöz viszonyítva. Az összteljesítés pedig 83, az árutermelés pedig 71,5 százalékos lesz a növekedés.

Ime tehát a nagyszerű távlatok, amelyek a köztársasági termelő előtt állnak az új ötéves tervben. Az ösztönző feladatok teljesítésének lehetőségét felbízották a vállalat igazgató bizottságát a dolgozók küldöttségét. Mert, amint Raica

Bár nem kevesebb mint négyötöd van addig, amíg a távfűtési hálózat újra üzemelni kezd, látogatásunk az Arad Megyei Közművelítési Vállalatnál megismerhettük a hálózati munkát. Hiszen, mint ismeretes, a muncipikum nem egy intézménybe, hivatalba és számos lakóházba épp jelenleg — a fűtési „hótszezonban” — vezet-

A Vagongyár előkészítőjében is az új technika segítségével végzik a nagy munkaigényes műveleteket. (KELEN FERENC felvétele)

Korszerűsítették a Sadu 2 vízierőművet

Befejeződtek a korszerűsítési munkálatok a Sadu 2 vízierőműnél. A lotruí vízierőmű építőinek egy kollektívája két évig dolgozott a fő hordalekanyagának kikötésén, 200 000 köbméterrel növelve annak volumenét. Megerősítették a duzzasztógátat és teljes hosszában 60 centiméterrel emelték párkányzatát. Ezenkívül a hidroenergetikai tanulmányi és tervező intézet tervrajza alapján egy automata bukógát-berendezést is építettek. Ennek eredményeként a vízierőmű másodpercenként 60 köbméterrel 270-re emelkedett, megvédve a duzzasztógátat az áradások ellen. A korszerűsítési munkálatok révén számottevően növekedett a vízierőmű kapacitása.

HEGEDŰS ISTVÁN

MODERN FŰTÉS

tak be a csöveket, szerelik fel a fűtőtesteket, s a mostanában zajló munka minőségétől is függ, hogy varosszerte mennyire lesz kellemes a hőmérséklet a korszerű fűtési szobákban. Igen, cél szerűnek mutatkozik hát már most elejét venni azoknak a hibáknak, amelyek például az évi telen is szövelyek lapunkban, s amelyekkel a közművelítési vállalatok fordultunk annak idején — tettekben megnyilvánuló felelősséget. Egyik legfontosabb észrevételünk az volt, hogy míg egyes tömbházakban túlfűtöttség tapasztalható, akadnak lakások, amelyekben a hőmérő higanyszála nem éri el a szükséges hőmérsékleti értéket. (Ilyen volt például oká-

lakása, ahol aztán a szakkivállaló vállalat (IJE) szakemberei kijavították a szövelyt hibát.) Az azóta eltelt időszakban azt tapasztaltuk, hogy az IJE igyekezett levonni a megfelelő tanulságokat, s jelenleg igen következetesen törekszik arra, hogy felszámolja azokat a hiányosságokat, amelyek az egykori következtetésekből, itt-ott a szakkivállaló mellőzéseiből vagy az ellenőrzés lazaságából fakadtak. Így óhatatlanul szükségessé vált az is, hogy az IJE a távfűtési hálózatra való bekötést mindenikre érvényes előírásokkal szabályozza, hiszen nemcsak a közművelítési vállalatnak mulik, hogy a fűtés az igény-

lők közmegelegedése történhesse. Erdemes hát e rendelkezések legfontosabbjait az érdekelteknek megismerniük. Nem újság, hogy az IJE, főleg az év tavaszától, igyekezett és igyekszik a rendelkezésre álló anyagi tartalékokat a fogyasztók javára fordítani. Azt azonban már kevesebben tudják, hogy például egy alultervezett fűtőtest közös karokat is okozhat. (Emiatt növelni kell a napi vízmennyiség-adagot, ez viszont több áramot igényel stb., de a többletárfordítás arányában végeredményben egyenlő is magasabb fűtési díjat kell majd fizetni). Vannak fogyasztók, akik a náluk észlelt hiányosságokat min-

Időszerű kérdések

denképpen saját elképzeléseik szerint óhajtják pótolni. Főleg azok tartoznak ide, akik a bekötést magánszektorban dolgozó személyekkel végzik. Előfordult már az is, hogy ezt a munkát egyesek az IJE előzetes beleegyezése nélkül végeztették el és csak akkor hozták az illetékesek tudomására, amikor a közművelítési vállalat már — kész tények előtt állott. Majd egy kis összeköttetés révén igyekeztek a vállalat jóindulatát megnyerni, s a beleegyezést kicsikarni.

Csak hogy az így készített be rendezések legtöbbször nem feleltek meg a szűk körű technikai követelményeknek sem. Mert a szabályt áthágtak egyesek (manapság ezt büntetlenül meg nem lehetik), ám legtöbbjükön már a fizika törvényei is „bosszút álltak” — előfordult például, hogy elég elemből állott a fűtőtest, de (mert rosszul történt a bekötés), sehogy sem akart meleget adni. Az ilyen és ehhez hasonló helyzetekből csakis a szakértelem alkalmazása és az előírások szigorú betartása jelenthet kiutat.

Például: Külső vezetéseket csak betoncsatornába ágyazva szabad elhelyezni. E vezetékek függetlenül attól, hogy kik voltak a munkálatok elvégzői — az IJE tulajdonába mennek át. Ezért a közművelítési vállalat fenntartja magának az az jogot, hogy ez vezetékhez csak az ő megbízott emberei nyulhatnak hozzá. Beszereleskor a később sem szabad hiányozniuk a belső berendezések elengedhetetlenül szükséges alkatrészeknek.

Az egyéni és közösségi érdekeket egyaránt szem előtt tartják ezek az intézkedések, betartásukat tehát annál inkább kívánatos. S ha ez mindkét fél részéről így történik — márpedig így kell történnie — jogosan reméljük, hogy ez év telen korántsem lesz annyi panasza a távfűtésre, mint az előző esztendőben. És — az IJE vezetőinek ígéréte szerint — bizhatunk abban, hogy az új fűtési szezonban esetleg jelentősen elégtelenségeket anélkül könnyen sikerül majd a szakembereknek orvosolniuk.

K. GY.

SIMONFI IMRE

Hogyan hat a gyakorlatban a gazdasági szerződések új rendszere?

Ankétünk első részében a társadalmi szükséglet kielégítő termelés kérdését az ipar oldaláról próbáltuk megközelíteni. Kiindulópontul az 1969. évi 71. számú, gazdasági szerződésekről szóló törvény negyedik szakaszát választottuk, amely megtiltja a szerződésben le nem kötött áruk termelését. A továbbiakban is a közszükségleti cikkek területén maradtunk, arra a kérdésre szeretnénk volna választ találni, vajon megvénk kereskedelmi vállalatok hogyan alkalmazkodtak a megváltozott körülményekhez. Az aradi Textil és Láb- és Nagykereskedelmi Vállalat igazgatóját, Stana Viorel-t a piacuk-tatás lehetőségeiről faggattuk.

keveset, akkor magunk „termelői” hiánycikkeket. — Konkretan, hogyan állapítják meg a szükségleteket? — A szerződéskötéskor jelen vannak a kiskereskedelmi vállala-

tért haza egy kolozsvári üzleti megbeszélésről, és nagy tetszéssel nyilatkozik a Libertatea gyár új csizma kollekciójáról. — Nagyon sikerült termékek. Is köztünk belőlük 5000 párat.

IPAR — KERESKEDELEM — FOGYASZTÓ (II.)

tek és a fogyasztási szövetkezetek képviselői is. Ők pontosan tudják, milyen árucikkből mennyire van szükség... — Igen, de ez csupán a kérdés mennyiségi vonatkozása. Ruhane-műről, cipőről levén szó, nem kö-zönbs az sem, hogy MILYEN áru-jat rendelnek, tehát a választékok meghatározása... — Itt szintén a kiskereskedelmi vállalatok képviselőire, no meg a Belkereskedelmi Minisztérium tá-jékoztató jellegű dokumentumaira is támaszkodunk... — Olariu Catia, a nagykereskedelmi vállalat áruszakértője is bekap-csolódik a beszélgetésbe. Nemreg

— Ez egyéni véleménye, vagy... — Egyéni véleményem. Sajnos, más, tudományosanabb kritériumra nem támaszkodhatunk a modellek kialakításánál. Többéves tapasztalatunk és egyéni izlésünk alapján kell döntenünk, s ha jól döntöt-tünk, meg mindig közbeszólhat egy enyhé tel, vagy a korai ősz és minden számításunkat felborítja. — Nagyon rugalmasan kell dol-gozni, ha nem akarunk eladatlan készleteket felhalmozni — szól köz-be Stana Viorel. — Például szom-baton megállapítottuk, hogy az is-kolai egyenruhák egyes méreteinél nagyobb a kereslet, mint amire számítottunk. Még aznap este elin-

alaptan állítjuk össze az árujegyzé-keket. De megvásárolni az ipartól és eladni a fogyasztónak csak azt tudunk, amit MÁR megtermeltek. Már szinte magam is refrénnek érzem a feltett kérdést: — Hogyan állapítják meg a szükségletet? — A választ már le sem jegyzem. Eladói tapasztalat, a tavalyi forga-lom — egy szóval: becslés alapján. A HKSZ néhány üzlete úgynevez-tett „tanulmányokat” állít össze a piaci lehetőségekről, de azt hiszem, ez kissé nagyravágó elnevezése a praktikus és főleg eléggé hozzávé-tőleges becsléseknek, melyeknek

tést, hiszen a konfekciógyár akkor dolgozik rentábilisan, ha nagy szániat termel. Igen ám, de hol van az a nő, aki hajlandó olyan ruhával sétára indulni, amelyből még százszal találkozik az utcán? Mégis, a kép korántsem olyan sötét, mint ahogy látszik. — A tények azt igazolják, hogy a vállalati érdekeltség elveit szem e-lőtt tartó új jogi szabályozás, — amely mindössze hat hónapja van érvényben — érezteti hatását. Mert akár így, akár úgy, az a cég, amely ösdi, divatjarmult iz-lestelen modellekkel jelentkezik a szerződésnél nem számíthatna

